

Sodelovanje v raziskovalnem projektu »Ocena tveganja za zdravje ljudi glede na lastnosti interne vodovodne napeljave (IVN)«

Vsa v nadaljevanju navedena navodila za odvzem vzorca pitne vode so namenjena izključno pridobitvi dodatnih informacij glede tveganj, ki se pojavljajo kot posledica lastnosti interne vodovodne napeljave in ne nadomeščajo rednih nadzorov nad kakovostjo pitne vode.

Za namen raziskave so ključnega pomena veljavni in zanesljivi rezultati. Na veljavnost in zanesljivost rezultatov vpliva tudi pravilen odvzem in ravnanje z vzorcem od odvzema do predaje in sprejema v laboratorij. V kolikor bi želeli rezultate analiz uporabiti za pripravo ocen tveganj internih vodovodnih napeljav, mora biti odvzem vzorca izveden s strani usposobljene osebe po akreditirani metodi. Zato je priporočljivo, da odvzem vzorcev izvede za to usposobljena oseba NLZOH.

Navodila za odvzem vzorca pitne vode za ugotavljanje prisotnosti železa in cinka:

Vzorec za kemijsko analizo s katero se ugotavlja prisotnost kovin (železa in cinka) v pitni vodi kot posledico migracije iz interne vodovodne napeljave v pitno vodo se odvzame po naslednjem postopku: POSTOPEK ODVZEMA:

- 1) izberite odzemno mesto – pipo na kateri bo opravljen odvzem (odvzem vzorca pitne vode na ugotavljanje prisotnosti kovin je najbolje opraviti na pipi, kjer nekaj dni ni bilo porabe vode);
- 2) natočite vodo v ustrezno embalažo do 1 cm pod robom (embalažo lahko predhodno prevzamete na eni izmed naših lokacij po Sloveniji - lokacije Maribor, Celje, Kranj, Koper, Nova Gorica, Novo Mesto, Ljubljana, dodatno pa lahko embalažo prevzamete tudi na ZAG, Dimičeva 12, Ljubljana);
- 3) vzorec čimprej - najkasneje v 4 urah po odvzemu, dostavite na eno izmed spodaj navedenih lokacij, saj je potrebno vzorec ustrezno konzervirati, da se prepreči izločanje kovin; lahko pa pokličete naš laboratorij, da vzorčenje izvede pooblaščen oseb po akreditirani metodi.

Priporočamo odvzem prve jutranje vode, brez predhodnega točenja, ki potencialno predstavlja najvišje tveganje za zdravje uporabnikov glede prisotnosti posameznih kovin v pitni vodi.

Navodila za odvzem vzorca pitne vode za ugotavljanje prisotnosti svinca:

Vzorec za kemijsko analizo s katero se ugotavlja prisotnost kovin (svinca) v pitni vodi kot posledico migracije iz interne vodovodne napeljave v pitno vodo se odvzame po naslednjem postopku:

POSTOPEK ODVZEMA:

- 1) izberite odzemno mesto – pipo na kateri bo opravljen odvzem (odvzem vzorca pitne vode na ugotavljanje prisotnosti svinca je najbolje opraviti na pipi, kjer nekaj dni ni bilo porabe vode);
- 2) natočite vodo v ustrezno embalažo do 1 cm pod robom (embalažo lahko predhodno prevzamete na eni izmed naših lokacij po Sloveniji - lokacije Maribor, Celje, Kranj, Koper, Nova Gorica, Novo Mesto, Ljubljana, dodatno pa lahko embalažo prevzamete tudi na ZAG, Dimičeva 12, Ljubljana);
- 3) vzorec čimprej, najkasneje v 4 urah po odvzemu, dostavite na eno izmed spodaj navedenih lokacij, saj je potrebno vzorec ustrezno konzervirati, da se prepreči izločanje kovin; lahko pa pokličete naš laboratorij, da vzorčenje izvede pooblaščen oseb po akreditirani metodi.

Priporočamo odvzem prve jutranje vode, brez predhodnega točenja, ki potencialno predstavlja najvišje tveganje za zdravje uporabnikov glede prisotnosti posameznih kovin v pitni vodi.

Navodila za odvzem vzorca pitne vode za ugotavljanje prisotnosti Legionele:

Odvzem vzorca za mikrobiološko analizo s katero se ugotavlja prisotnost Legionele je potrebno opraviti v sterilno 1000 ml PET embalažo, katero lahko predhodno dobite na eni izmed naših lokacij (lokacije Maribor, Celje, Kranj, Koper, Nova Gorica, Novo Mesto, Ljubljana, dodatno pa lahko embalažo prevzamete tudi na ZAG, Dimičeva 12, Ljubljana). Pri odvzemu pitne vode na prisotnost Legionele, je potrebno posebno pozornost nameniti naslednjim zahtevam:

- zagotoviti aseptični odvzem vzorca, pri tem ne govorimo, kašljamo, kihamo ipd., na kar opozorimo tudi vse prisotne;
- pred odvzemu vzorca pitne vode si je potrebno temeljito umiti ali razkužiti roke, lahko pa se uporabijo sterilne rokavice za enkratno uporabo;
- na mestih, kjer prihaja do tvorbe aerosolov (npr. tuši, hladilni stolpi,...) je priporočljiva uporaba obrazne zaščitne maske, da se prepreči morebitna okužba dihal z vdihavanjem bakterij;
- pri odvzemu vzorca tople vode, kjer obstaja možnost nastanka oparin je potrebno nositi zaščitne rokavice.

Sam postopek odvzema vzorca je naslednji:

- 1) Z izbrane pipe/tuša odstranimo mrežico ali druge nastavke na pipi ali odvijemo glavo tuša. V kolikor je potrebno pipo/tuš mehansko očistimo;
- 2) pipo/tuš obžgemo ali dezinficiramo z alkoholom ter spustimo 1 l tople vode;
- 3) 1000 ml sterilni plastenki odstranimo zaščitni ovoj, odvijemo pokrovček in jo napolnimo s toplo vzorčno vodo. Platenko takoj zapremo;
- 4) vzorec najkasneje v 4 urah dostavimo na mikrobiološko analizo na eno izmed spodaj navedenih lokacij in med transportom poskrbimo za ustrezno hlajenje vzorca z uporabo hladilnih teles, s katerimi obložimo vzorec oziroma uporabo hladilne torbe; lahko pa pokličete naš laboratorij, da vzorčenje izvede pooblaščen osebja po akreditirani metodi.

Cene storitev s popustom (z vključenim DDV):

Strokovno opravljen odvzem vzorca pitne vode z mnenjem – 56,22 eur

Analiza na prisotnost svinca – 19,76 eur

Analiza na prisotnost legionele – 107 eur

Analiza na prisotnost kovin (svinec, cink, železo) – 59,29 eur

V primeru, če stranka sama opravi odvzem vzorca pitne vode se posredujejo le rezultati, brez ocene skladnosti izmerjenih vrednosti in mnenja.

- informacije glede prisotnosti svinca v pitni vodi so dosegljive na: <https://nijz.si/moje-okolje/pitna-voda/priporocila-lastnikom-objektov-o-ukrepih-za-zmanjsanje-in-odpravo-tveganja-ce-je-vzrok-povisanih-koncentracij-svinca-v-pitni-vodi-interna-vodovodna-napeljava-nacin-uporabe/>
- informacije v primeru prisotnosti legionele v pitni vodi so dosegljive na: <https://nijz.si/moje-okolje/pitna-voda/preprecevanje-razmnozjevanja-legionel-v-internih-vodovodnih-napeljavah/>

- informacije glede izvedbe toplotnega šoka v primeru povišanih vrednosti legionel so dostopne na: <https://nijz.si/moje-okolje/pitna-voda/priporocila-za-izvedbo-toplotnega-soka-dezinfekcija-s-toploto-pri-obvladovanju-razmnozevanja-legionel-v-interni-vodovodni-napeljavi/>

Lokacije oddaje vzorca:

- Maribor, Prvomajska 1, med 8. in 13. uro,
- Novo mesto, Mej vrti 5, med 8. in 13. uro,
- Kranj, Gosposvetska ulica 12, med 8. in 13. uro,
- Koper, Verdijeva 11, med 8. in 13. uro,
- Celje, Ipavčeva 18, med 8. in 13. uro,
- Nova Gorica, Vipavska cesta 13, med 8. in 13. uro,
- Ljubljana, Grablovičeva 44, med 08. in 13.uro.

Kontaktne številke za dogovor glede odvzema vzorca:

- Maribor, Prvomajska 1, kontakt: Žan Hrenič (02-4500-143) ali zan.hrenic@nlzoh.si
- Murska Sobota, Ulica Arhitekta Novaka 2b, kontakt: Jožica Goričanec (02-5302-148) ali jozica.goricanec@nlzoh.si
- Novo mesto, Mej vrti 5, kontakt: Anton Škrbec (07-3934-144) ali anton.skrbec@nlzoh.si
- Kranj, Gosposvetska ulica 12, kontakt: Andrej Obronek (04 2017-137) ali andrej.obronek@nlzoh.si
- Koper, Verdijeva 11, kontakt: Mojca Vivoda (031-488-950) ali mojca.vivoda@nlzoh.si
- Celje, Ipavčeva 18, kontakt: Blaž Goličnik (03-4251-131) ali blaz.golicnik@nlzoh.si
- Nova Gorica, Vipavska cesta 13, kontakt: Danijel Zajec (05-9689-601) ali danijel.zajec@nlzoh.si
- Ljubljana, Zaloška 29, kontakt: Renata Bregar (01-5205-735) ali renata.bregar@nlzoh.si